

Sygn. akt III KK 98/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 marca 2022 r.,

sprawy **K. Z.**

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i innych

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 2 czerwca 2020 r., sygn. akt IV K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. obciążyć skazanego K. Z. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

K. Z. został oskarżony o to, że:

VI. w okresie od dnia 7 października 2016 r. do dnia 22 grudnia 2016 r. w S. wbrew przepisom art. 33-35, art. 37 i art. 40 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, uczestniczył w obrocie znacznej ilości substancji

psychotropowych w postaci amfetaminy w łącznej ilości nie mniejszej niż 250 gramów, tj. o czyn z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.,

VII. w dniu 19 października 2016 r. w S. w piwnicy przy ul. D., działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał bez wymaganego zezwolenia substancję psychotropową w postaci siarczanu amfetaminy o masie netto 0,97 grama, tj. o czyn z art. 62 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

VIII. daty bliżej nieustalonej, nie później niż w dniu 19 października 2016 r. w nieustalonym miejscu dokonał podrobienia, w celu użycia za autentyczny, dokumentu w postaci legitymacji policyjnej o numerze identyfikacyjnym (...) na dane K. Z., zawierającej jego zdjęcie, która została ujawniona w dniu 19 października 2016 r. w S., tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2020 r., sygn. akt IV K (...), Sąd Rejonowy w S. uznał K. Z. za winnego popełnienia zarzucanych czynów i wymierzył mu:

- za czyn opisany w pkt VI części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. karę 3 lat pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych po 20 zł każda,
- za czyn opisany w pkt VII części wstępnej wyroku na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii karę miesiąca pozbawienia wolności,
- za czyn opisany w pkt VIII części wstępnej wyroku na podstawie art. 270 § 1 k.k. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt IX wyroku).

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i orzekł karę łączną 3 lat pozbawienia wolności (pkt X wyroku), zaś na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego nawiązkę w kwocie 2000 zł na rzecz Stowarzyszenia M. (pkt XI wyroku).

W osobistej apelacji K. Z., w odniesieniu do czynu opisanego w pkt VI części wstępnej wyroku, zakwestionował ocenę materiału dowodowego (w zakresie wiarygodności i przydatności poszczególnych dowodów), w tym wyjaśnień M. K. i dowodu z nagrań wskazując, że nie popełnił czynu z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. Oskarżony wniósł o uniewinnienie.

Z kolei obrońca oskarżonego, na zasadzie art. 444 k.p.k. i art. 425 § 1-3 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w zakresie rozstrzygnięcia z pkt IX, X, XI, XVII i wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie K. Z. od zarzucanych mu czynów, ewentualnie, z ostrożności procesowej, wniósł o zmianę wyroku:

- „w pkt. IX co do czynu opisanego w pkt VI w zakresie kary pozbawienia wolności poprzez jej obniżenie do minimalnego ustawowego zagrożenia, a co do kary grzywny poprzez jej obniżenie do 10 stawek dziennych po 10 złotych;

- w pkt IX co do czynu opisanego w pkt VII w zakresie zmiany kary pozbawienia wolności na karę grzywny;

- w pkt. IX co do czynu opisanego w pkt VIII w zakresie zmiany kary pozbawienia wolności na karę grzywny;

- w pkt. X co do kary łącznej pozbawienia wolności jej zmianę poprzez obniżenie orzeczonej kary do jej minimalnego ustawowego zagrożenia;

- oraz co do pkt. XI w zakresie orzeczonej nawiązki, poprzez odstąpienie od jej wymierzenia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.”

2. Jednocześnie w zakresie zasądzonych kosztów postępowania, zaskarżył pkt XVII wyroku, w którym zasądzono od oskarżonego K. Z. koszty sądowe, wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez zwolnienie oskarżonego od zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania.

Wyrokowi Sądu pierwszej instancji zarzucił:

„1. co do czynu pierwszego:

a) obrazę przepisów prawa materialnego, w zakresie kwalifikacji prawnej czynu (art. 438 pkt 1 k.p.k.) poprzez przypisanie oskarżonemu K. Z. czynu z art 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w zw. z art.12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., mimo iż nie zostały wypełnione przez oskarżonego znamiona tego przestępstwa, a także brak w zgromadzonym materiale dowodowym dowodów świadczących o tym, że działał on wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu;

b) obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na sprzecznej ze sobą treści części dyspozytywnej wyroku opisującej czyn oskarżonego jako >>uczestniczenie w obrocie<< a treścią uzasadnienia zaskarżonego wyroku, opisującą czyn zarzucany oskarżonemu jako >>wprowadzaniem do obrotu<<;

c) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym uznaniu, że K. Z. sprzedawał substancje psychotropowe oraz że działał wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami a także, że uczynił sobie z tego stałe źródło dochodu, podczas gdy dowód w postaci rozmów telefonicznych nie dowodzi, że oskarżony rzeczywiście zakupywał podaną w zarzucie ilość narkotyków, ani aby taką posiadał, ani tym bardziej aby ją komukolwiek sprzedawał, a żadne z pozostałych dowodów oraz okoliczności w sprawie nie wskazują, aby K. Z. dysponował środkami pieniężnymi, które miałyby wskazywać na uczynienie sobie przez niego z przestępstwa źródła dochodu, czy działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

2. co do czynu drugiego:

a) obrazę przepisów postępowania tj. art. 224 § 1 i § 2 k.p.k. która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na niedopuszczeniu do udziału w czynności procesowej - przeszukaniu pomieszczeń piwnicznych - osoby wskazanej przez oskarżonego, tj. jego ojca, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych mającego wpływ na treść orzeczenia poprzez bezzasadne przypisanie

oskarżonemu K. Z., że znalezione w boksie piwnicznym substancje psychotropowe należą do oskarżonego, podczas gdy boks piwniczny, w którym znaleziono substancje psychotropowe jest pomieszczeniem dostępnym dla kilku różnych mieszkań.

3. co do czynu trzeciego: .

a) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na bezzasadnym uznaniu, że oskarżony posiadał podrobioną legitymację policyjną, podczas gdy posiadał on jedynie dokument jednostronny, przypominający awers legitymacji policyjnej, lecz nie odpowiadający istotnym elementom legitymacji,”

4. co do kary - zarzucił rażącą niewspółmierność kary łącznej pozbawienia wolności oraz grzywny oraz rażącą niewspółmierność nawiązki w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynów.

Po rozpoznaniu wywiedzionych apelacji, Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

- uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności (pkt X części dyspozytywnej wyroku),
- w zakresie czynu opisanego w pkt VI części wstępnej wyroku ustalił, że oskarżony uczestniczył w obrocie amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 100 gram, w podstawie prawnej tego czynu w miejsce art. 12 k.k. powołał art. 12 § 1 k.k., a karę pozbawienia wolności wymierzoną za ten czyn w pkt IX obniżył do 2 lat i 6 miesięcy,
- uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w pkt VIII części wstępnej wyroku i kosztami postępowania w tej części obciążył Skarb Państwa,
- na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone oskarżonemu i orzekł wobec niego karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie Sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Zaskarżając kasacją wyrok Sądu odwoławczego, obrońca, na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. i art. 526 § 1 k.p.k., zarzucił „rażące naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. - wyrażające się w przekroczeniu przez Sąd II instancji zasady swobodnej oceny dowodów, skutkującym dokonaniem dowolnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci wyjaśnień współoskarżonej M. K., która to analiza nosi znamiona dowolności w zakresie oceny waloru dowodowego jej wyjaśnień, czego konsekwencją było oparcie na tych wyjaśnieniach przez Sąd II instancji wyroku skazującego co do K. Z., podczas gdy w trakcie postępowania M. K. wycofała się z wyjaśnień obciążających K. Z., wobec czego należało uznać wyjaśnienia M. K. jedynie za pomówienie, a ponadto w zebranych w niniejszej sprawie materiale dowodowym wskazuje ona na swoje motywacje, którymi kierowała się składając te wyjaśnienia, czego Sąd II instancji podczas wyrokowania nie wziął pod uwagę i czego nie przeanalizował.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy przypomnieć, iż kasacja, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, powinna być skierowana przeciwko orzeczeniu Sądu odwoławczego (art. 519 k.p.k.), a postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, którego celem jest powtórna kontrola odwoławcza, dlatego też w jego toku, z założenia, nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary.

Podniesiony przez obrońcę skazanego zarzut kasacyjny stanowi powtórzenie zarzutu apelacyjnego przedstawionego zarówno przez K. Z. w osobistej apelacji, jak i jego obrońcę i jest niczym innym jak próbą zakwestionowania poczynionych w sprawie, w tym zakresie, ustaleń faktycznych. Wbrew twierdzeniom obrońcy Sąd odwoławczy w sposób pełny, szczegółowy i

wnikliwy odniósł się do dowodu z wyjaśnień współoskarżonej M. K., a swoje stanowisko przedstawił w części 3.7. formularza.

Uwadze Sądu nie uszła treść składanych przez współoskarżoną wyjaśnień oraz to, iż ich obciążająca treść wynikała z chęci wyjścia z więzienia i spotkania z synem. Sytuacja ta nie miała jednak wpływu na treść wyjaśnień, nie została ona w żaden inny sposób potwierdzona niż przez oświadczenie współoskarżonej, jednocześnie M. K. nie wykazała, że jej wyjaśnienia nie polegały na prawdzie. Sąd słusznie podniósł, że miała ona interes w złożeniu wyjaśnień nie tylko z uwagi na możliwość opuszczenia aresztu, ale również w ten sposób chroniła siebie, konkubenta i kolegę.

Sąd wziął pod uwagę treść jej pism i wyjaśnień, w których wyrażała żal, że nie została wypuszczona z więzienia za złożenie wyjaśnień, ale jeśli nawet przyjąć, że złożyła obciążające wyjaśnienia, bo chciała opuścić areszt i wrócić do dziecka, to nie oznacza, że mówiła nieprawdę, jak też, że wyjaśnienia zostały na niej wymuszone. Jak podkreślił Sąd Okręgowy, składanie wyjaśnień nadal pozostawało bowiem w sferze jej wyboru, co do tego czy je złożyć oraz ich treści.

Podniesiony w związku z powyższym zarzut obrazy art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. jawi się jako oczywiście bezzasadny. Obraza art. 410 k.p.k. może polegać na oparciu wyroku na okolicznościach nie ujawnionych w toku rozprawy głównej albo pominięciu przy wyrokowaniu okoliczności wynikających z przeprowadzonych dowodów, a żadna z tych sytuacji w niniejszej sprawie nie miała miejsca, w szczególności w postępowaniu odwoławczym. Sąd Okręgowy miał na uwadze treść wyjaśnień M. K., a także jej pisma „zrywające umowę”, dokonał ich oceny przedstawiając w uzasadnieniu swoje stanowisko w tym przedmiocie. Przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. wtedy, gdy m.in. stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających tak na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, co w przedmiotowej sprawie również miało miejsce.

Wyjaśnienia M. K. były jedną z podstaw wyroku Sądu pierwszej instancji, który uznał je za wiarygodne, na co wskazuje uzasadnienie jego orzeczenia. Rolą Sądu odwoławczego było skontrolowanie poprawności tego stanowiska w świetle

podniesionych zarzutów odwoławczych. Sąd Okręgowy, stosownie do art. 433 § 2 k.p.k. wywiązał się z tego obowiązku rzetelnie. Skarżący nie kwestionuje w istocie sposobu dokonania kontroli odwoławczej, a jedynie prezentuje własną ocenę wskazanego dowodu. Zabieg ten nie może być jednak uznany za skuteczny, ponieważ Sąd Okręgowy nie dokonywał, odmiennej, własnej oceny wyjaśnień M. K., nie czynił też nowych ustaleń faktycznych, poza kwestią ilości amfetaminy będącej przedmiotem obrotu. Nie ma zatem jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że w toku postępowania odwoławczego doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Jest również oczywiste, że w świetle powyższych uwag Sąd ten nie mógł również obrazić przepisu art. 410 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, kasację obrońcy skazanego uznać należało za oczywiście bezzasadną i oddalić ją na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 3 k.p.k.